

ART

IN

PROGRESS

keramika, sklo, šperk

Výstava Katedry užitkového umenia VŠVU v Bratislave

29. 4. - 30. 5. 2021

Slovenský inštitút v Prahe

Výstava je realizovaná pri príležitosti *Roku slovenského dizajnu 2021* (pokračovanie na str.2).

určitú výzvu voči stále viac dematerializovanému umeniu a virtuálnemu navrhovaniu. Popri dôraze kladenom na ovládanie „remesla“ však katedra študentom súčasne dáva priestor zaoberať sa témami, ktoré s predmetom ich štúdia zdanlivo nesúvisia: počnúc konceptuálnymi prístupmi až po použitie nových technológií a materiálov. Tvorba pedagógov, absolventov a študentov prezentovaná na tejto výstave naznačuje, že aj predmety s označením „úžitkové“ v sebe môžu skrývať aktuálne témy, symboly doby alebo spoločenskú kritiku. Tento aspekt umožňuje zasadzovať „úžitkové médiá“ / dizajn do širších spoločenských, kultúrnych súvislostí a posúvať hranice medzi „úžitkovým“ a „umeleckým“.

VYSTAVUJÚCI AUTORI:

Pedagógovia katedry:

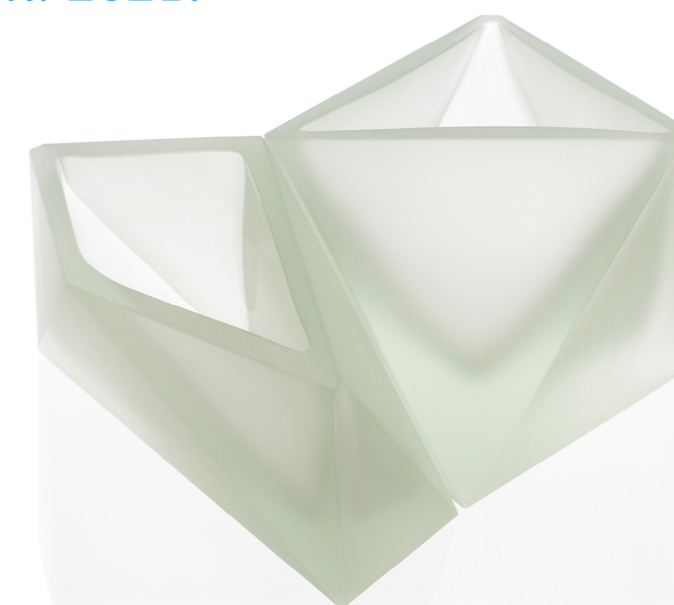
Matúš Cepka, Patrik Illo, Jana Machatová, Palo Macho, Markéta Nováková, Daniel Piršč, Kristýna Španihelová, Karol Weisslechner

Absolventi a študenti:

Jana Nemethová Bálik, Kristína Blišťanová, Lucia Bartková Čiernik, Peter Ďuriš, Eva Hudecová, Barbora Jamrichová, Simona Janišová, Kristína Kollarovicsová, Igor Kováč, Viktor Kováč, Lucia Kováčiková, Michaela Stanová Koprďová, Vladimíra Labudová, Katarína Raškovičová, Zuzana Svatíková, Zuzana Šuleřová, Viktor Tabiš

Kurátorka: Naďa Kančevová

Výstava je realizovaná v rámci Roku slovenského dizajnu 2021.

VÝSTAVA
ART IN PROGRESS:
keramika, sklo, šperk
Katedra úžitkového umenia
VŠVU v Bratislave

29. 4. – 30. 5. 2021

Slovenský inštitút v Prahe
po – pi 13:00 – 18:00

Katedra úžitkového umenia na bratislavskej VŠVU je definovaná ako katedra umeleckej tvorby, remesla a dizajnu, zastrešujúca výučbu v troch výtvarných médiách: KERAMIKA, SKLO, ŠPERK. Už zo samotnej definície katedry je teda zrejmé, že špecializácia jednotlivých ateliérov kladie dôraz na prácu s konkrétnym materiálom, čo v dnešnej dobe možno vnímať aj ako

Výstava bude pre verejnosť sprístupnená po uvoľnení protipandemických opatrení.

ONLINE
Štvrtky s vizuálnym umením
SLOVENSKÉ „ATELIÉRY DUŠE“
V ČESKU: Denis Baštuga
6. 5. 2021 o 19:00

Predstavujeme vám cyklus portrétov generácie mladých autorov slovenského pôvodu žijúcich v Českej republike. Do „ateliérov duše“, teda do prostredia, v ktorom sídli jedinečný ľudský talent a realizuje sa tvorivý potenciál človeka do osobitej podoby, nahliadneme virtuálne. V ďalšej časti nášho cyklu vám priblížime tvorbu Denisa Baštugu, študenta Akadémie výtvarných umení v Prahe.

[Sledujte náš FB!](#)

ONLINE
KONCERTY SLOVENSKEJ
FILHARMÓNIE
9. 5. 2021 o 19:00

V spolupráci so **Slovenskou filharmóniou** vás pozývame sledovať online koncerty v sezóne 2021. Sme radi, že aj v tejto náročnej dobe vám môžeme sprostredkovať hudbu, ktorá dokáže povzbudiť a dodať nám silu. V pestrej ponuke si môžete vybrať koncerty aj zo starších záznamov a vďaka súčasným technológiám zažiť kvalitné hudobné umenie u vás doma.

Tentoraz vám ponúkame koncert pri príležitosti víťazstva protifašistického boja a ku Dňu Európy – z cyklu Slovenského komorného orchestra:

Dmitrij Šostakovič:
Komorná symfónia c mol, op. 110a
Richard Strauss:
Metamorfózy pre 23 sláčikových nástrojov

Obaja skladatelia predstavovali umelecký most spájajúci dva kontinenty, ktoré postihla 2. svetová vojna, a obaja sa priamo svojou tvorbou angažovali v boji proti fašizmu.

Vybrané koncerty vás pozývame sledovať v priamom prenose na stream.filharmonia.sk

VÝSTAVA
SLOVENSKÉ FRAGMENTY
Slovenský autorský dizajn v skle,
keramike a dreve

15. 5. – 15. 8. 2021

Pasáž českého designu

Na Příkopě 860/24, 110 00 Praha 1 - Nové Město

Slovenský autorský dizajn v skle, keramike a dreve sa predstaví vo svojej kompaktnej podobe vo výklade Pasáže českého designu.

Patrik Illo (sklo), Simona Janišová (keramika), Richard Seneši (drevo), Tibor Uhrín (drevo) a Linda Viková (keramika) si pre špecifické podmienky preskleného výkladu pripravili výber - fragmenty (diela a kresbové návrhy) zo svojej bohatej dizajnerskej tvorby. Spája ich poctivý prístup, rešpekt k materiálu a dôraz na remeselnú kvalitu.

Organizátori výstavného projektu:
 Slovenský inštitút v Prahe a Slovenské centrum dizajnu
 Generálny reklamný partner SCD: J&T Banka

ROK
 SLOVENSKEHO
 DIZAJNU
 2021

NEDELE SO SLOVENSKÝMI ROZPRÁVKAMI

2. 5., 9. 5., 16. 5., 23. 5., 30. 5.
vždy o 18:00

Naladte si slovenské rozprávky na českých vlnách Slovenského inštitútu v Prahe! Každú nedeľu o 18:00.

Slovenské rozprávky SME (od Pavla Dobšinského či Hansa Christiana Andersena) vznikli z iniciatívy slovenského denníka SME a narozprával ich jeden z najtalentovanejších slovenských hercov strednej generácie, člen Slovenského národného divadla Robert Roth.

[Sledujte náš FB!](#)

ONLINE

Utorok s vedou, výskumom a inováciami VEDA PRE MLADÝCH

11. 5. o 19:00

V spolupráci s **Centrom vedecko-technických informácií** vás pozývame sledovať cyklus dokumentárnych filmov, portrétov historických osobností slovenskej vedy, ktoré sú určené predovšetkým mladému divákovi.

Námet, kreatívna producentka, réžia:

Mgr. Eva Holubánska-Bartovičová v spolupráci s CVTI SR.

ONLINE

FILMOVÝ KVÍZ K STOROČNICI SLOVENSKEJ KINEMATOGRAFIE

24. 5. 2021

Čo myslíte, čo sa stalo vo filmovom svete pred sto rokmi?

Zapojte sa do súťaže na našom FB a vyhrajte ceny z produkcie Slovenského filmového ústavu!

Pri príležitosti 100. výročia od premiéry prvého slovenského hraného filmu sme pre vás pripravili súťažný filmový kvíz, ktorého zostavovateľkou je slovenská filmová teoretička a historička

Prof. PhDr. Jelena Paštéková, PhD.

Pre tých, ktorí zodpovedajú otázky správne a za najkratší čas, chystáme – vďaka spolupráci so Slovenským filmovým ústavom – tri vecné výhry.

[Sledujte náš FB!](#)

Aurel Stodola

Zámerom a cieľom filmových dokumentov je priblížiť mladej generácii, najmä žiakom základných a študentom stredných škôl, historické osobnosti vedy ich jazykom a súčasnými komunikačnými prostriedkami. Dvojica mladých tínedžerských moderátorov sa preto vyberie po ich stopách po celom Slovensku, každý inou cestou. Navštevujú rôznych ľudí, odborníkov, pokračovateľov a zanietených obdivovateľov ich vedeckej práce, objavujú stopy ich života na miestach, o ktorých možno diváci, o to viac tí mladší, ani netušia. A tak postupne skladajú mozaiku ich vedeckého a osobného života zo známych i menej známych príbehov, z ich detstva či zo štúdií.

V ďalšom dokumente **AUREL STODOLA**, vám priblížime život vedca, ktorý je nepochybne najvýraznejšou osobnosťou slovenskej vedy svetového významu. Bol konštruktérom a pedagógom, vynálezcom, zostavovateľom teórie konštrukcie parných turbín, ale aj iných technických vynálezov. Práve 11. 5. si pripomíname jeho 162. výročie narodenia.

[Sledujte náš FB!](#)

ONLINE

Utorky s vedou, výskumom a inováciami PODCASTY SO SLOVENSKOU AKADÉMIOU VIED

25. 5. o 19:00

V rámci našej rubriky Veda, výskum a inovácie vám prinášame v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied sériu vedeckých podcastov, ktoré budete môcť sledovať na našom FB profile. Cieľom je formou rozhovoru predstaviť zakaždým zaujímavého vedca pôsobiaceho v SAV. Započúvajte sa do ich príbehov a spoznajte ich fascinujúce výskumy.

Prečo je socialistická architektúra krásna a prečo by sme ju mali chrániť? Čo musí architektonický objekt spĺňať, aby mohol byť vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku? Bude ňou aj Dom odborov Istropolis na Trnavskom mýte v Bratislave? Máme na Slovensku aj príklady pozitívneho a citlivého narábania s architektúrou?

Odpovede (nielen) na tieto otázky sa dozviete od odborníčky na slovo vzatej. V ďalšej epizóde Vedeckého podcastu SAV vám priblížime prácu historičky, teoretičky a kritičky architektúry, vedúcej Oddelenia architektúry na Historickom ústave SAV, profesorky **HENRIETY MORAVČÍKOVEJ**.

Prezradí vám viac o spolupráci vedcov SAV so združením Čierne diery a tiež aj to, ako plánujú využiť štedrý finančný dar, ktorý od nich nedávno dostali.

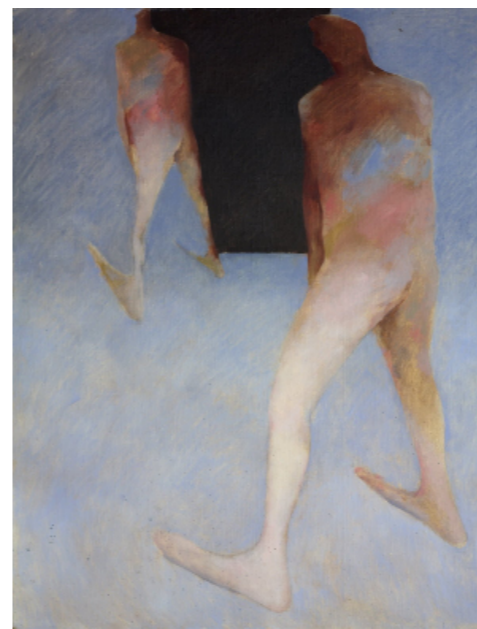
[Sledujte náš FB!](#)

90. výročie narodenia MILANA PAŠTÉKU (* 1931 – † 1998), slovenského maliara

Milan Paštéka je oprávnené zaraďovaný medzi najvýraznejšie osobnosti súčasného slovenského výtvarného umenia. Bol jedným zo zakladateľov Skupiny Mikuláša Galandu, nikdy sa však úplne nestotožnil s jej programom moderného kultivovaného výtvarného stvárnenia „slovenského vidieka“ a folklorizáciou výtvarného prejavu. Milan Paštéka je vnímaný ako „rodený kolorista“, maliar filozof s expresívnym výtvarným prejavom, nepravidelným a dynamickým rukopisom, ktorý prešiel dlhú cestu od štylizácie vidieckych motívov cez erupzívnu figuráciu až po totálnu abstrakciu. Tak dlho a úpenlivo hľadal maliarsky vyjadrenú figúru, až sa jej v závere svojej tvorby úplne vzdal. Jeho tvorbu nie je možné jasne zdefinovať – je i nie je expresívny, je i nie je figuratívny či abstraktný, je i nie je subjektívny. Dokonca v jednom diele sa prejavujú rôzne Paštékove maliarske

prístupy, ktoré ho dynamizujú a individualizujú.

Za rozhodujúci prelom v modernosti Paštékoveho maliarstva je považované obdobie rokov 1964 – 1965, keď v jeho maľbe ubúdala predmetnosť a zvyrazňovala sa jeho univerzálna téma – amorfná ľudská figúra, ľudský pratvar v neurčitom pozadí, nekonkrétnom priestore, vyjadrujúci vzťah individua a okolia, t. j. maliarsky vyjadrený existencializmus. V 90. rokoch sa Paštéka vzdal všetkých svojich výtvarných východísk – figúry, farebnosti a vlastného gesta – v prospech totálnej abstrakcie. Zaujímala ho len farba ako bytostné vyjadrenie maľby „ako takej“. Niektorí znalci to pravdepodobne videli už dávnejšie, ale s odstupom času to vidia aj tí menej rozhladení: **Paštéka bol s vysokou mierou pravdepodobnosti najtalentovanejší zo skupiny galandovcov.**

**140. výročie narodenia
MIKULÁŠA SCHNEIDERA-TRNAVSKÉHO
(* 1881 – † 1958),
slovenského hudobného skladateľa**

„Slovenský Schubert“ sa do hudobných dejín zapísal nezmatateľným atramentom. Skladateľ, dirigent a hudobný pedagóg bez toho, aby opustil svoje rodné mesto, dokázal ovplyvniť umelecké povedomie

Po absolvovaní jezuitského gymnázia v Trnave študoval na Uhorskej kráľovskej akadémii v Budapešti, neskôr na konzervatóriu vo Viedni i v Prahe. Už ako 25-ročný sa stal zbormajstrom srbskej pravoslávnej cirkvi a rovnako spoluúčinkoval s tunajším 100-členným filharmonickým spolkom.

Od roku 1909 bol riaditeľom chóru v dóme sv. Mikuláša (dnes Bazilika sv. Mikuláša) a zároveň učiteľom hudby na dievčenskom učiteľskom ústave i gymnáziu v Trnave.

Ako skladateľovi mu záležalo na rozvoji slovenskej národnej hudby ako súčasťi mocnej kultúry krajiny. V začiatkoch jeho tvorby vznikajú prvé úpravy ľudových piesní a vzápätí prvé umelé piesne na texty slovenských básnikov pre sólový hlas so sprievodom klavíra.

Na požiadanie Spolku sv. Vojtecha v Trnave zostavil *Jednotný katolícky spevník*, ktorý nemá v rámci strednej Európy obdobu. Intenzívne vstrebávaná melodika duchovných piesní ho výrazne ovplyvnila v ďalšej tvorbe. Popri práci na jeho jedinej opere *Bellarosa* sa stal autorom štyroch piesňových zbierok.

Po tom, čo so svojimi piesňami debutoval na oslavách Matice slovenskej v Martine v roku 1906, ho prítomný Svetozár Hurban Vajanský, autor textu, „pokrstil“ menom Trnavský. Vraj „slováčisko ako repa“ nebude predsa po svete chodiť s nemeckým menom. Čoskoro sa jeho slovenské ľudové piesne začali objavovať v českých spevokolochoch, ale aj v mnohých iných krajinách. Dodnes jeho piesne vyhľadávajú do svojho speváckeho repertoáru mnohí slovenskí aj zahraniční operní umelci.

V dňoch 24. – 29. mája 2021 sa uskutoční v poradí už 24. ročník **Medzinárodnej speváckej súťaže Mikuláša Schneidera-Trnavského**, ktorej iniciátorkou a spoluzakladateľkou bola slovenská operná diva Mária Kišonová-Hubová, niekdajšia prvá sopranistka Slovenského národného divadla, v súkromnom živote manželka herca Mikuláša Hubu a matka herca a režiséra Martina Hubu. Predsedníčkou medzinárodnej poroty súťaže je popredná interpretka a pedagogička vokálneho umenia **Eva Blahová**, ktorá bola dlhé roky umeleckou šéfkou opery Národného divadla v Brne.

Elvis, Charlie Chaplin a ďalší Rómovia cestujú po východe Slovenska

Výstava: Neznáme farby osobností

Každý počul o Elvisovi Presleym, ale len málokto vie o jeho rómskom pôvode. Výstava *Neznáme farby osobností*, ktorú organizujú Prešovský samosprávny kraj (PSK) a Štátna vedecká knižnica Prešov, má za cieľ predstaviť známe osobnosti rómskeho pôvodu, zahraničné i slovenské, ktoré obohatili svet kultúry.

V rokoch 2015 a 2020 vzniklo dvadsaťtri veľkoformátových obrazov rómskeho umelca Jozefa Feča z Kračúnoviec. Dvadsaťsedemročný umelec otvorene povedal, že polovicu umeleckých diel namaľoval v štýle pop-art na sadrokartón, pretože si nemohol dovoliť plátno.

Polovica diel je momentálne vystavená v Prešove, druhá v Starej Ľubovni.

Výstava je putovná, preto umelecké diela budú v roku 2021 vystavené v rôznych inštitúciách a mestách v regióne.

„Cieľom výstavy je prinútiť našu spoločnosť zamyslieť sa nad tým, ako vníma Rómov, a že Róm môže byť niekým, kto pre spoločnosť niečo znamená,“ uviedol Roman Čonka zo Štátnej vedeckej knižnice Prešov.

A aké rómske osobnosti budú tento rok cestovať po regióne? Elvis Presley, Charlie Chaplin, speváčka Věra Bílá, spisovateľka Elena Lacková, hudobník Ján Berky-Mrenica, prvý slovenský rómsky lekár Ján Cibula, švédske sestry Taikon Katarina a Rosa, macedónska vokalistka Esmá Redžepova, španielska baletka Joaquín Cortés a mnoho ďalších.

Zdroj: www.spectator.sme.sk

DIELO MESIACA

v rámci Roku slovenského dizajnu 2021

Rok 2021 bol na podnet Slovenského centra dizajnu (SCD) vyhlásený Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky za Rok slovenského dizajnu (RSKD). Cieľom je predstaviť domácemu i zahraničnému publiku slovenský dizajn ako hodnotnú a atraktívnu súčasť slovenskej kultúry a identity. V priebehu celého roka preto bude SCD realizovať rôznorodé výstavné,

prednáškové, prezentačné aktivity, a tak isto online podujatia.

V tejto súvislosti vám Slovenský inštitút v Prahe každý mesiac prinesie DIELO MESIACA, v rámci ktorého vám priblíži tvorbu jedného slovenského dizajnéra.

[Sledujte náš FB!](#)

ONLINE

Virtuálna kultúrna turistika po Slovensku

V novej rubrike vám každý druhý piatok na našom FB predstavíme výnimočné miesta Slovenska: panoramatické pohľady na Bratislavu; hrad Devín v Bratislave; kandidátov na Európske hlavné mesto kultúry 2026; Oravský hrad; Bojnický zámok; historické pamiatky Banskej Štiavnice; Dom sv. Alžbety v Košiciach; Spišský hrad, či mnohé iné pamiatky svetového kultúrneho dedičstva UNESCO na Slovensku.

Sledujte náš Facebook a keď nastane opätovná možnosť cestovania, už budete poznať svoj cieľ!

ROK SLOVENSKEHO DIZAJNU 2021

BARBORÍK VLADIMÍR, NÁDASKAY VILIAM: *Kritická ročenka 2020. Antológia súčasnej literárnej kritiky*

Je čas písať, čas čítať. Diela, ktorým je venovaná kritická reflexia sústredená v tejto antológii, vznikali väčšinou v čase, ktorý dnes pociťujeme ako minulý výraznejšie, než by tomu bolo za iných okolností, v čase „pred“. Tie najlepšie z nich však zaiste nepredstavujú nič minulé, menej živé, prekonané. Nič také napokon nenaznačuje ani ich reflexia. Antológia slovenskej literárnej kritiky *Kritická ročenka 2020* nadväzuje na dve rovnomenné publikácie venované domácej kritike predchádzajúcich rokov (2018 a 2019). Prináša 21 recenzií od 17 autoriek a autorov, sedem

z nich publikuje v ročenke prvýkrát. Pri výbere boli uplatnené rovnaké kritériá ako v minulých rokoch. Do antológie sú zaradené pôvodné kritické texty publikované roku 2020 v slovenčine, venované prvým vydaniom slovenskej poézie a prózy, teda knihám, ktoré vyšli v rokoch 2019 a 2020. Súčasťou antológie sú dve bilančné štúdie napísané pre tento projekt editormi Vladimírom Barboríkom a Viliamom Nádaskayom.

Vydalo Literárne informačné centrum, 2021

ERIKA JURÍKOVÁ: *Bratislava známa – neznáma. Bratislava v 18. storočí očami Mateja Bela*

Publikácia je prekladom Belových *Notícií* o Bratislave tak, ako vyšli v latinskom jazyku v prvej polovici 18. storočia. Ide o historickú prechádzku mestom začiatkom 18. storočia, kde sa na základe textov a starých obrazov dozvieme ako vyzerala Bratislava pred takmer 300 rokmi.

Vydalo vydavateľstvo Dajama, 2021

Prezentácia knihy

Alexander Balogh:

Etienne Cornevin (Z Paríža do slovenských ateliérov)

v spolupráci s Knihovnou Václava Havla

Príbeh o francúzskom stredoškolskom profesorovi a zároveň intelektuálovi, ktorý v čase tzv. normalizácie v sedemdesiatych rokoch 20. storočia prišiel na Slovensko pomôcť školstvu šíriť a kultivovať výučbu francúzštiny. Čoskoro sa však výrazne zapojil i do slovenského a českého výtvarného života.

Výstava

Skupina A-R a Rudolf Fila pre Etienne Cornevinu

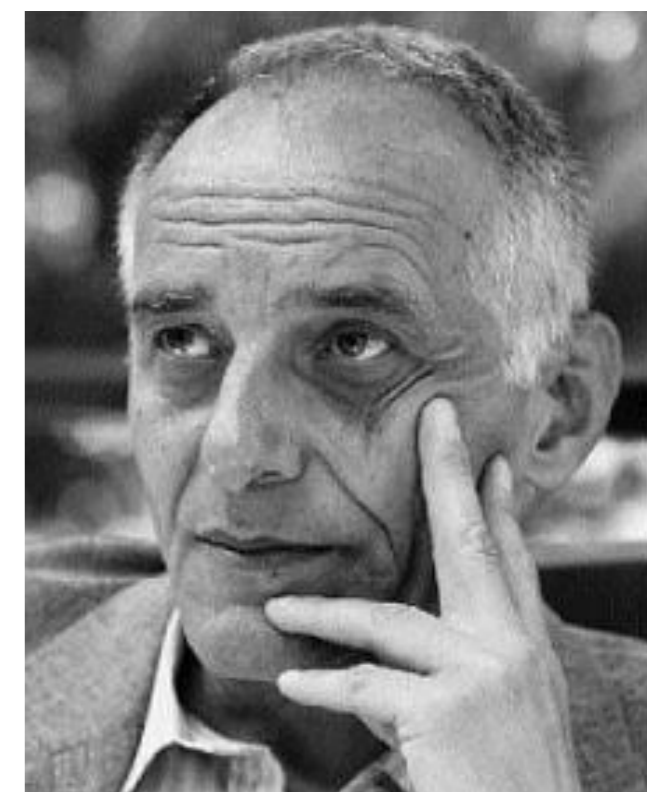
Etienнови Cornevinovi bola duchom i estetickým vkusom najbližšia slovenská výtvarná Skupina A-R. A práve pri príležitosti prezentácie tejto knihy pre vás v Slovenskom inštitúte v Prahe pripravujeme výstavu tohto voľného zoskupenia výtvarníkov.

Vystavujúci autori:

Milan Bočkay, Klára Bočkayová, Ladislav Čarný, Daniel Fischer, Vladimír Kordoš, Otis Laubert, Marian Meško, Igor Minárik, Marian Mudroch, Dezider Tóth a Rudolf Fila a Etienne Cornevin

ONLINE

V spolupráci s Literárnym informačným centrom pripravujeme program k pripomenutiu si **nedožitých 75. narodenín slovenského prozaika, prekladateľa a publicistu PAVLA VILIKOVSKÉHO.**

ONLINE

V júni pripravujeme online predstavenie inscenácie
Slovenského národného divadla: **RUSALKA**

Opera českého hudobného skladateľa Antonína Dvořáka *Rusalka* bola v SND naštudovaná niekoľkokrát. V roku 2005 ju pohostinsky realizoval český tvorivý tím – režisér Jiří Nekvasil, scénický výtvarník Daniel Dvořák, kostymová výtvarníčka Lucie Loosová a pod hudobné naštudovanie sa podpísal súčasne aj dirigent Jaroslav Kyzlink. Posledná inscenácia *Rusalky* o pätnásť rokov neskôr mala premiéru dňa

20. 2. 2020 a je naopak dielom slovenského realizačného tímu – režisér Martin Kákoš, scénograf Vladimír Suchánek, kostymová výtvarníčka Ľudmila Várossová, dirigent Rastislav Štúr. Práve na jej online reprízu sa môžete tešiť!

[Sledujte náš FB.](#)

ONLINE**Koncert Bohuslava Martinů**

V júni sa môžete tešiť na online koncert Slovenskej filharmónie, v ktorom sa opäť vrátíme k minuloročnému výročiu Bohuslava Martinů, keďže nám to pandemická situácia nedovolila.

Slovenský inštitút v Prahe

nám. Republiky 1037/3, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 948 135

si.prague@mzv.sk

